

آداب عید ولایت

عید سعید غدیر که عید ولایت و امامت سید اوصیای الهی علی بن ابی طالب و امامان معصوم (ع) است، همانند عید قربان و عید فطر از ایام الله محسوب می‌شود.

عید سعید غدیر که عید ولایت و امامت سید اوصیای الهی علی بن ابی طالب و امامان معصوم (ع) است، همانند عید قربان و عید فطر از ایام الله محسوب می‌شود.

پیامبر اکرم (ص) درباره روز عید غدیر فرمود: روز عید غدیرم بزرگترین اعیاد امت من است و آن، روزی است که خدای متعال به من فرمان داد تا برادرم علی بن ابیطالب را به عنوان پرچم هدایت امت نصب کنم و آن روزی است که خدا دین را در آن کامل و نعمت را بر امت من تمام کرد و اسلام را به عنوان دین برایشان پسندید: «یوم غدیرم افضل اعیاد امتی و هو الیوم الذی امرنی الله تعالی ذکره، فیه بنصب اخی علی بن ابی طالب علما لأمتی، یهتدون به من بعدی و هو الیوم الذی اکمل الله فیه الدین و أتم علی أمتی فیه النعمه و رضی لهم الاسلام دیناً». (بحار/ جلد 37/ ص 109)

امیرمومنان (ع) نیز به پیروی از رسول اکرم (ص) روز غدیر را عید قرار دادند و در سالی که عید غدیر روز جمعه بود، در خطبه خود فرمودند: خدای عزوجل در این روز دو عید بزرگ برای شما مؤمنان جمع کرد؛ «ان الله عزوجل جمع لکم معشر المؤمنین فی هذا الیوم عیدین عظیمین کبیرین». (الغدیر/ جلد یک/ ص 284/ مصباح المتهجد/ ص 524) حسن بن راشد از امام صادق (ع) پرسید: آیا مسلمانان غیر از دو عید (فطر و قربان) عید دیگری دارند؟ آن حضرت فرمودند: آری بزرگ‌تر و شریف‌تر از آن دو عید روز نصب امیرمومنان (ع) است؛ «نعم یا حسن أعظمهما و أشرفهما... یوم نصب امیر المؤمنین (ع) علما للناس». (کافی/ جلد 3/ ص 303) همچنین امام صادق (ع) فرمودند: رسول خدا به امیرمومنان (ع) سفارش کردند تا روز غدیر را عید قرار دهد و پیامبران پیشین نیز به جانشینان و اوصیای خود سفارش می‌کردند تا این روز را عید بگیرند؛ «فان رسول الله (ص) أوصی امیر المؤمنین (ع) أن یتخذوا ذالک الیوم عیداً و کذالک کانت الانبیاء تفعل کأنوا یوصون أوصیاءهم بذلک فیتخذونه عیداً». (کافی/ جلد یک/ ص 303) همانگونه که قرآن کریم شب قدر را از هزارماه برتر می‌داند؛ «لیله القدر خیر من الف شهر». (قدر/ آیه 3) روایات اهل بیت (ع) نیز روز عید غدیر را از 80 ماه برتر دانسته. (بحار/ جلد 94/ ص 112) و برای آن آدابی برشمرده که به برخی از آنها اشاره می‌شود:

- 1 - روزه‌داری که اجر فراوانی دارد و کفاره گناهان است
- 2 - زیارت امیرمومنان (ع) با زیارت‌های مخصوص؛ از جمله زیارت امین‌الله
- 3 - دعاهای مخصوص مشترک این روز؛ از جمله دعای شریف ندبه
- 4 - نمازها و سجده‌های مخصوص این روز
- 5 - غسل کردن
- 6 - تهنیت گفتن به برادران دینی در ملاقات‌ها با جمله «الحمد لله الذی جعلنا من المتمسکین بولایه امیر المؤمنین و الائمه (ع)»
- 7 - پوشیدن جامه‌های نیکو، زینت کردن و استفاده از بوی خوش
- 8 - شادی کردن و شاد کردن شیعیان امیرمومنان (ع) و درگذشتن از خطاهایشان
- 9 - برآوردن نیازهای مومنان و هدیه دادن به آنها
- 10 - صدقه دادن به فقیران
- 11 - ارتباط با خویشاوندان و توسعه دادن بر خانواده خود (افزودن امکانات رفاهی)
- 12 - اطعام مومنان که همانند اطعام پیامبران و صدیقان است.
- 13 - افطاری دادن به روزه‌داران این روز
- 14 - مصافحه با مومنین، رفتن به زیارت آنان و تبسم کردن به رویشان
- 15 - شکرگزاری به درگاه خداوند سبحان به پاس نعمت بزرگ ولایت
- 16 - یادکردن از پیامبر اکرم (ص) و خاندان او و زیاد صلوات فرستادن بر آنها
- 17 - برقرار ساختن «عقد اخوت» با برادران دینی
- 18 - کوشش در عبادت و دعا.

شایسته است مهم‌ترین خواسته‌های ما در این روز گرانقدر، عظمت اسلام، صیانت نظام اسلامی و حوزه‌های فقهی و فرهنگی، عالم ربانی شدن و حسن عاقبت باشد. مبدا چنین روزی را تعطیل تلقی کنیم و از آن استفاده‌ای شایسته نداشته باشیم. شایان ذکر است که معمم شدن طلاب و دانش‌آموختگان علوم دینی در روز عید سعید غدیر از دیر زمان جزو سنت‌های رایج حوزه‌ها و عالمان ولایت‌مدار دین بوده است زیرا در چنین روزی وجود مبارک علی بن ابیطالب (ع) به دست گرامی رسول اکرم (ص) و با عمامه شخصی رسول خدا به نام «سحاب» معمم شد؛ چنان‌که فرمودند: پیامبر (ص) در روز غدیر مرا معمم کرد؛ «عممنی رسول الله (ص) یوم غدیر خم بعمامه فسدل نمرقها علی منکبی» (الغدیر/ جلد یک/ ص 292)

بیگانه‌ای که در پی طعن بر شیعه بود و می‌پنداشت که صاحب در این روایات به معنای ابر است، گفت: روافض (شیعیان) می‌گویند که علی(ع) در میان ابرهاست، درحالی‌که صاحب نام عمامه رسول اکرم(ص) بود که بر سر علی(ع) نهادند و او را به دیهیم فرشتگان معمم کردند.

علامه مجاهد، امینی (قدس سره) در پایان فصلی با عنوان «#171؛التتویج یوم غدیر»، یعنی تاجگذاری در روز غدیر، می‌گوید: پس روز تاجگذاری (غدیر) برترین روز در اسلام و بزرگ‌ترین عید برای دوستان و پیروان امیرمومنان(ع) است؛ «#171؛فیوم التتویج هذا اسعد یوم فی الاسلام و أعظم عید الموالی امیر المومنین(ع)». (الغدیر/ جلدیک/ ص293) روزی که انسان به لقای مولایش بار می‌یابد، باید فاخرترین لباس خود را بپوشد.

دعای مستجاب پیامبر اکرم(ص) درباره دوستان علی(ع) و نفرین آن حضرت درباره دشمنان علی(ع) این بود: خداوندا! دوست بدار دوستان و پذیرندگان ولایت علی(ع) را و با دشمنان وی دشمن باش و آنان را خوار کن. کسی که والی بودن او را پذیرفت محبوب خداست و اگر کسی والی بودن او را نپذیرفت قهراً دشمن اوست و خدا هم دشمن او خواهد بود و نفرین پیغمبر شامل چنین گروهی می‌شود.